

כנס לזכרו של יעקב ירון ז"ל

פרופ' אמיר ירון
נגיד בנק ישראל

- ✓ הכלכלה העולמית: שווקים ותחזיות
- ✓ כלכלת ישראל: צמיחה, שוק העבודה ותחזית
- ✓ מגזר ההייטק
- ✓ האינפלציה
- ✓ יוקר המחיה
- ✓ הכלכלה וחדשנות פיננסית

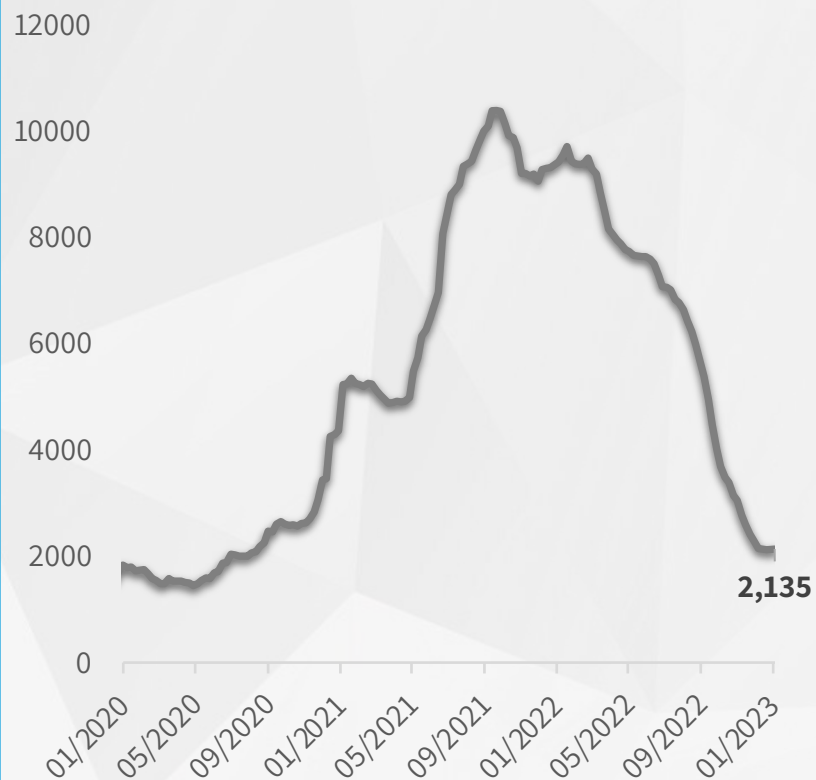
הכלכלה העולמית

מגמת הירידה במחירי הנפט, מחירי הגז ובעלויות השינוע ממשיכה

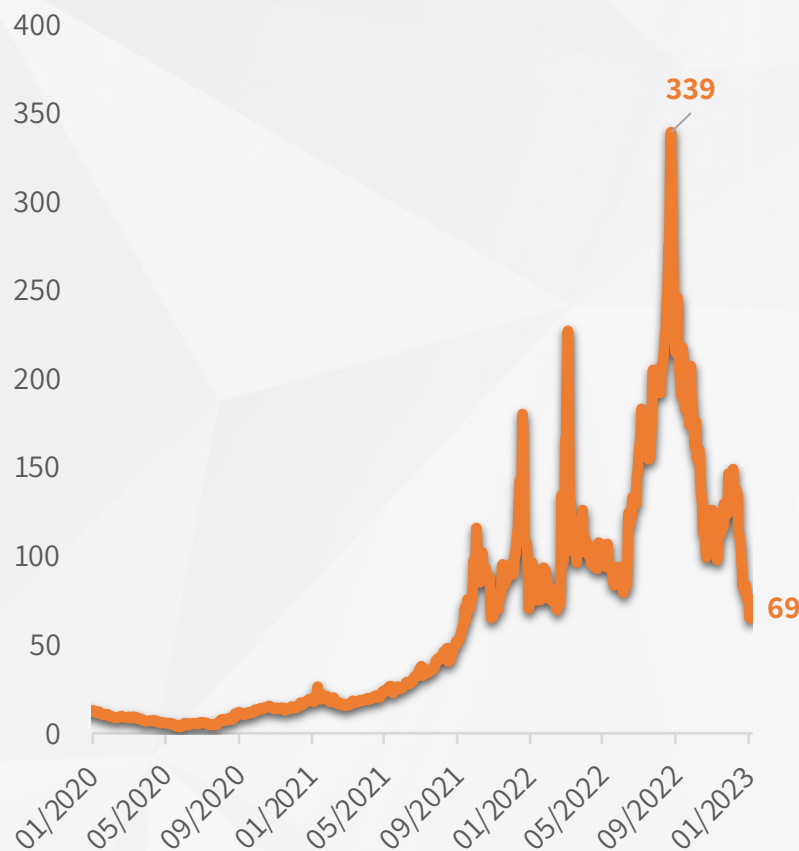
עלויות השינוע העולמיות

(מדד ממוצע לעלות שינוע מכולה מסין

לארה"ב ולהיפך)

מחירי הגז

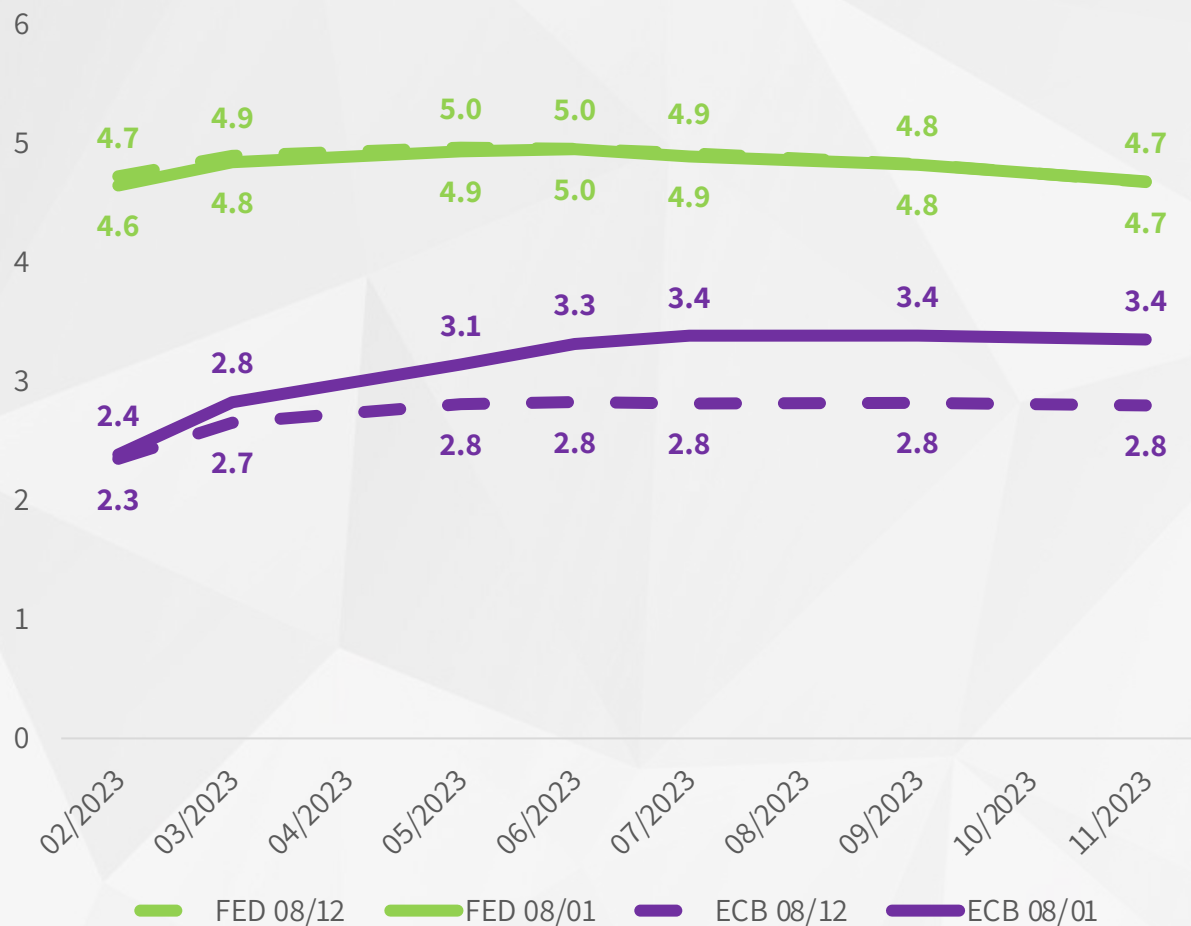

מחירי הנפט

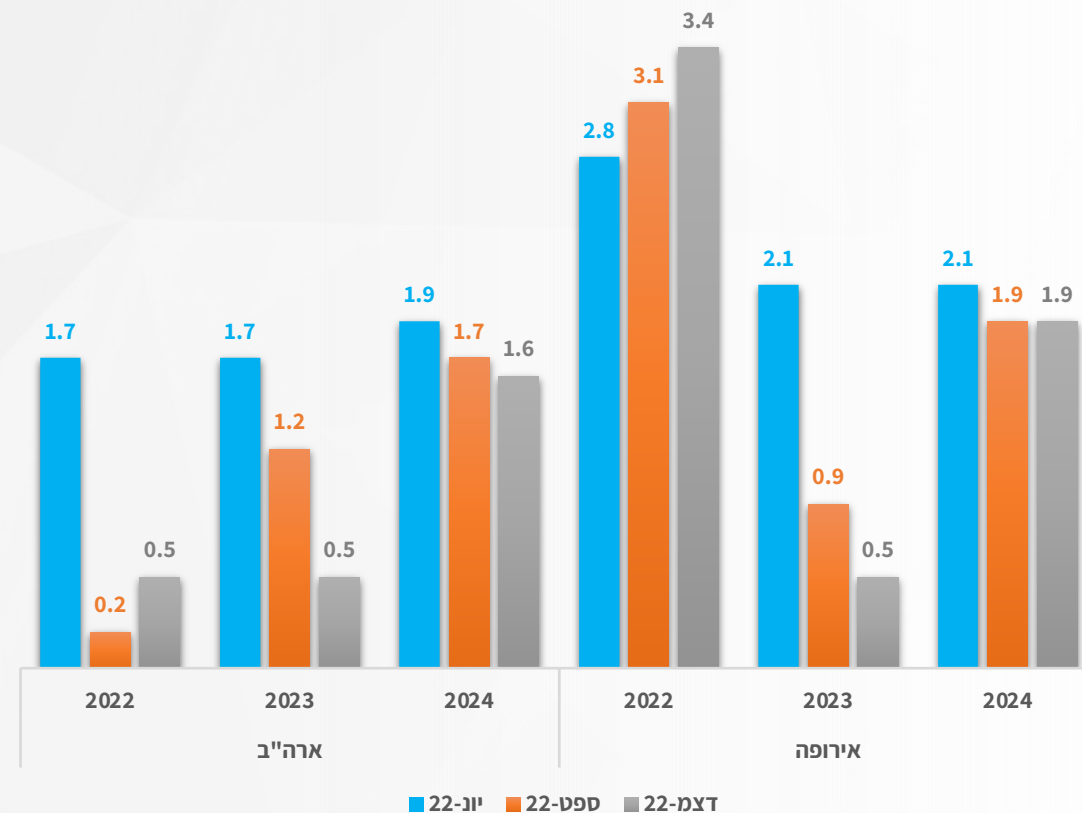

תחזיות הצמיחה בעולם לשנה הבאה הונמכו בצורה משמעותית, הריביות בארה"ב ובאירופה צפויות להמשיך לעלות בחודשים הקרובים

תמחור ריביות בנקים מרכזיים

תחזיות הצמיחה של הבנקים המרכזיים

כלכלת ישראל

ישראל נכנסה בצורה חזקה למשבר, והתאוששה בצורה מהירה

צמיחת התמ"ג בישראל

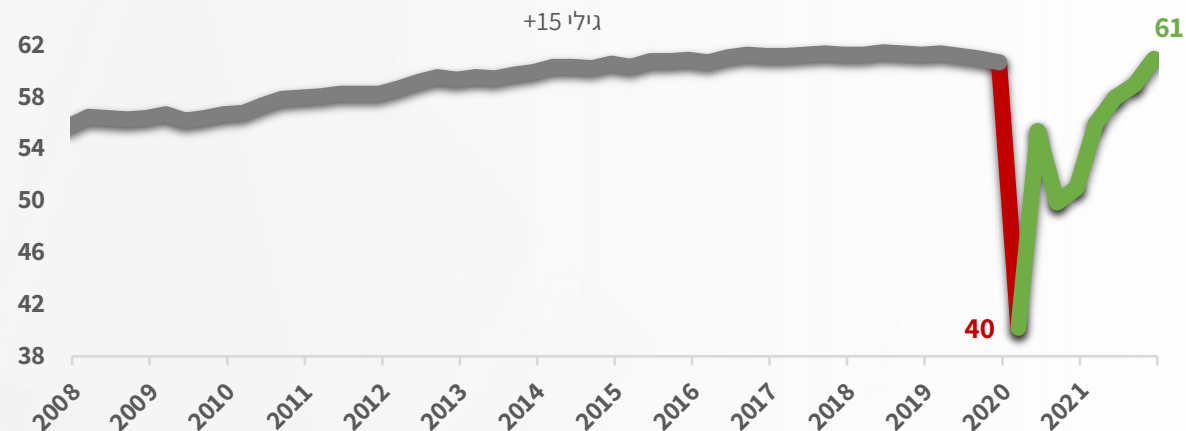
יחס חוב תוצר

גרעון הממשלה הרחבה כאחוז מהתמ"ג

שיעור התעסוקה

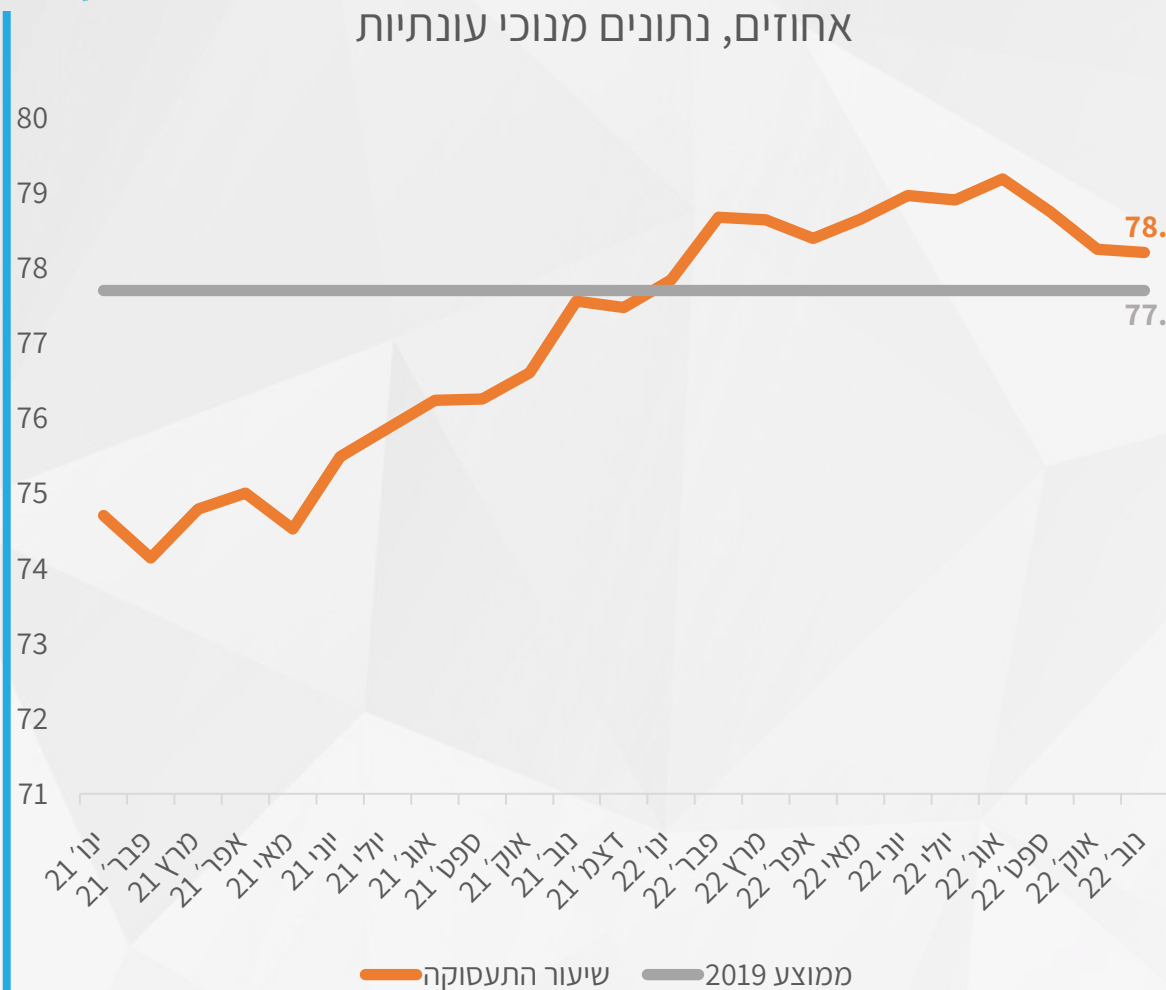

תחזית חטיבת המחקר ל-2022, 2023 ו-2024 (ינואר. באדום-שינוי מתחזית אוקטובר)

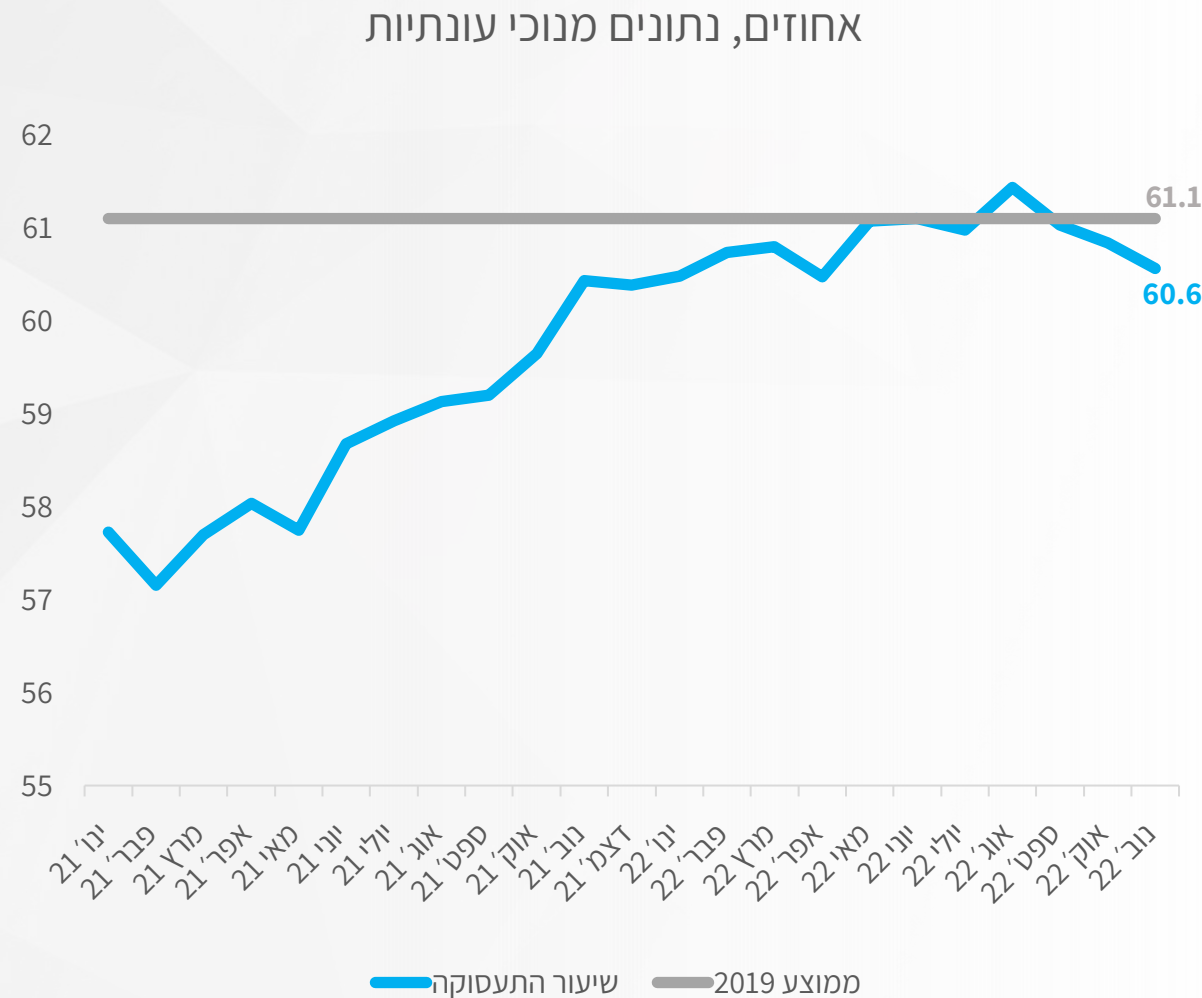
2024	2023	2022	2021	
3.5%	2.8%	6.3%	8.6%	צמיחת התוצר
-0.9%	-0.5%	0.7%	-1.4%	סטיית התוצר ממגמתו
2%	3%	5.2%	2.5%	אינפלציה (ממוצע רבעון אחרון לרבעון אחרון)
4%	4%	3.2%	4.6%	שיעור האבטלה
61%	62%	62%	68%	יחס החוב לתוצר

שוק העבודה הדוק

שיעור התעסוקה בגילאי 25-64
אחוזים, נתונים מנוכי עונתיות

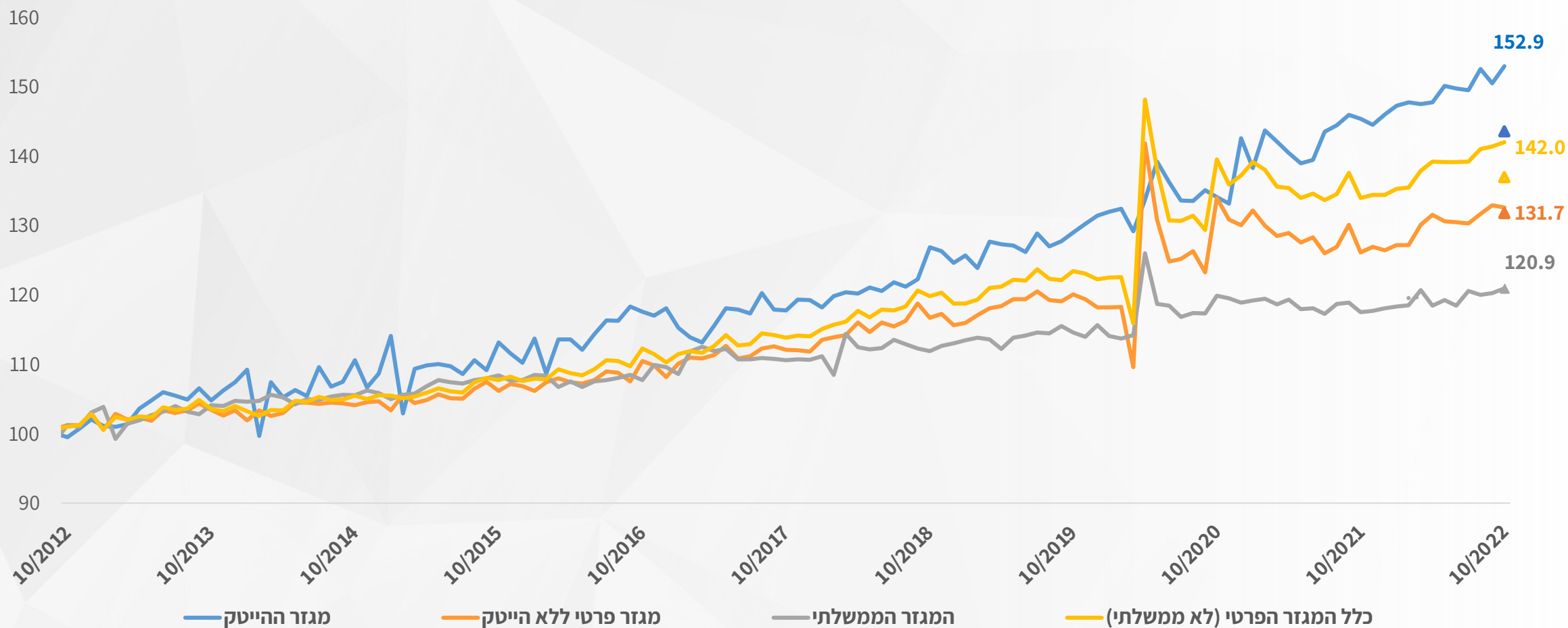
שיעור התעסוקה בגילאי +15
אחוזים, נתונים מנוכי עונתיות

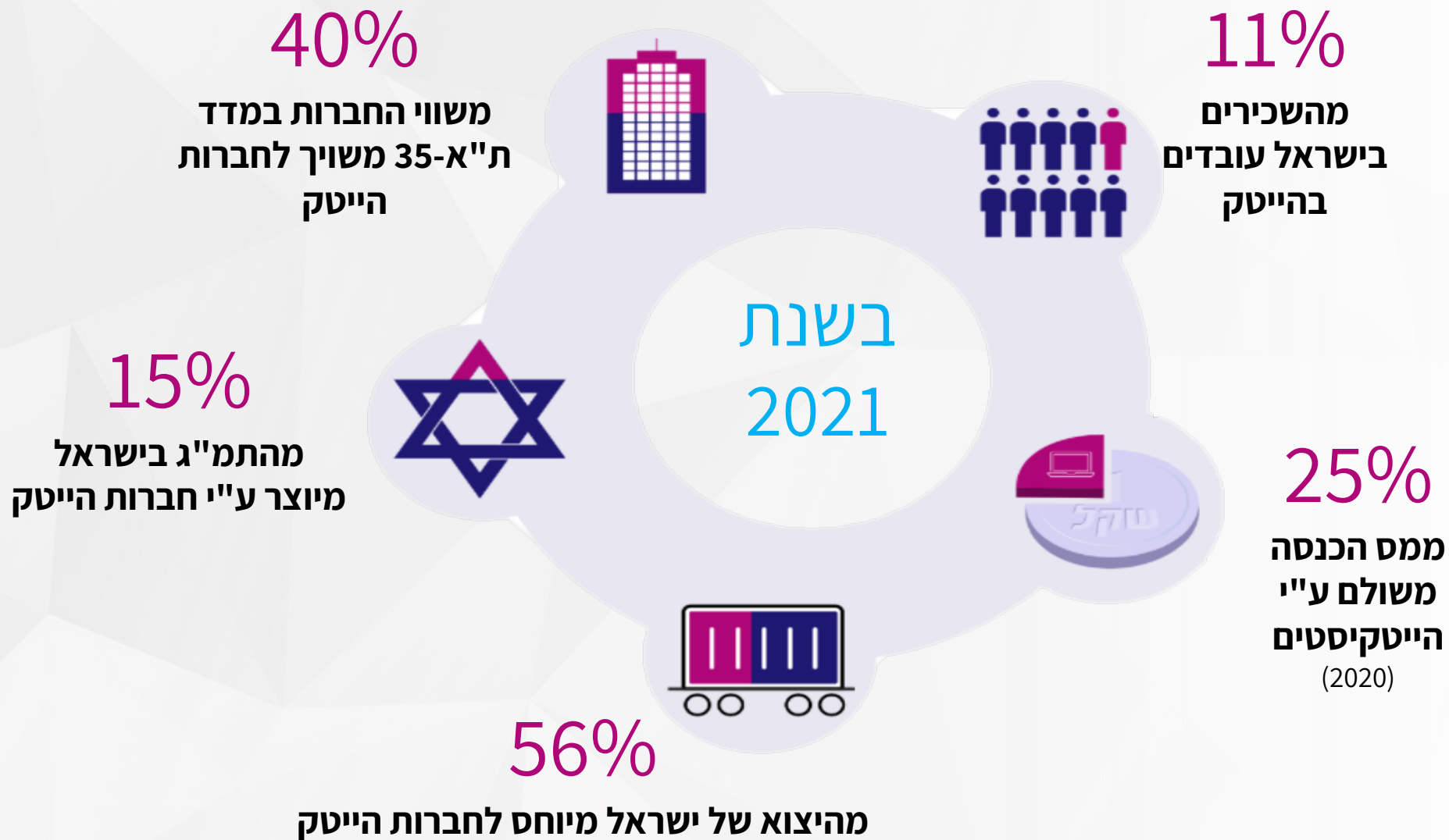
עליית השכר במשק נובעת מהמגזר הפרטי; בפרט, ממגזר ההייטק

מדד השכר בהייטק, שאר המגזר הפרטי והמגזר הממשלתי

(מנוכה עונתיות, 2012=100 משולש בקצה: השכר החזוי לפי מגמת 2016-2019)

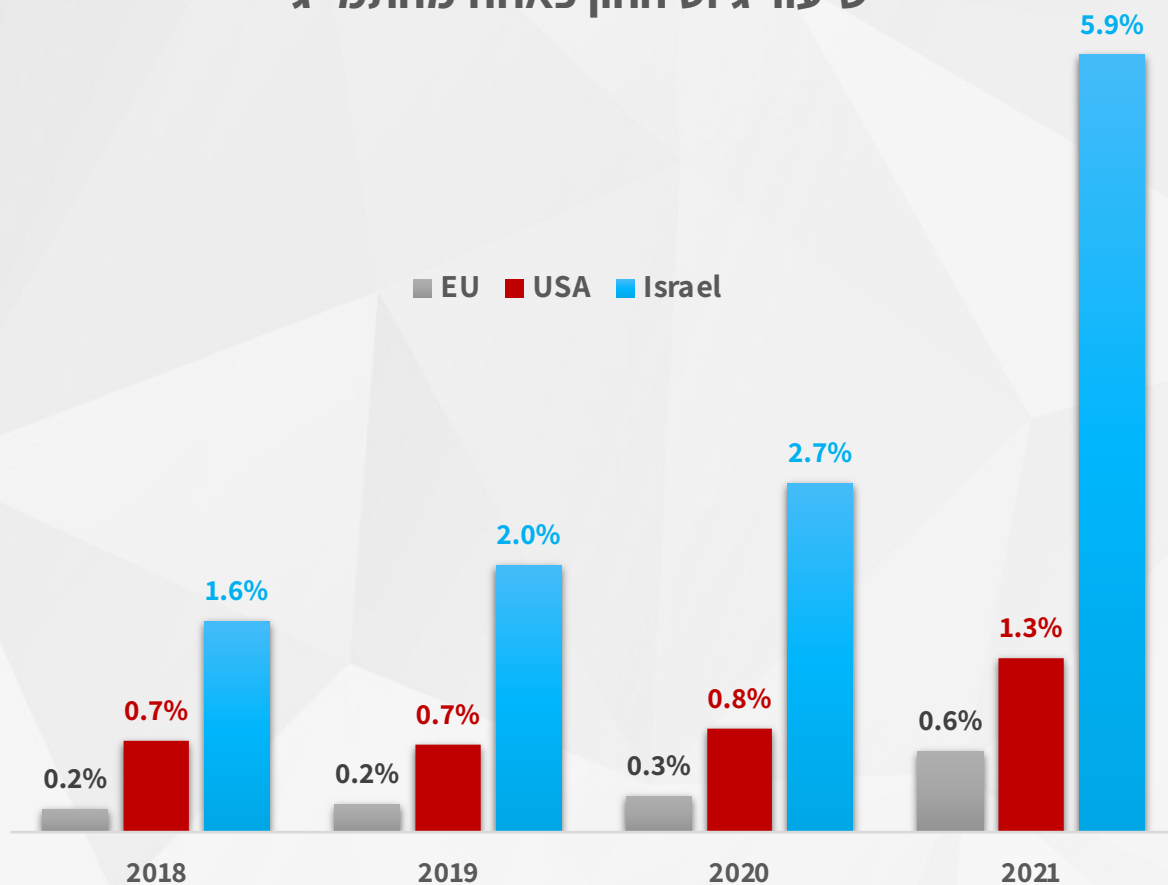

מגזר ההייטק הוא הקטר המניע את המשק

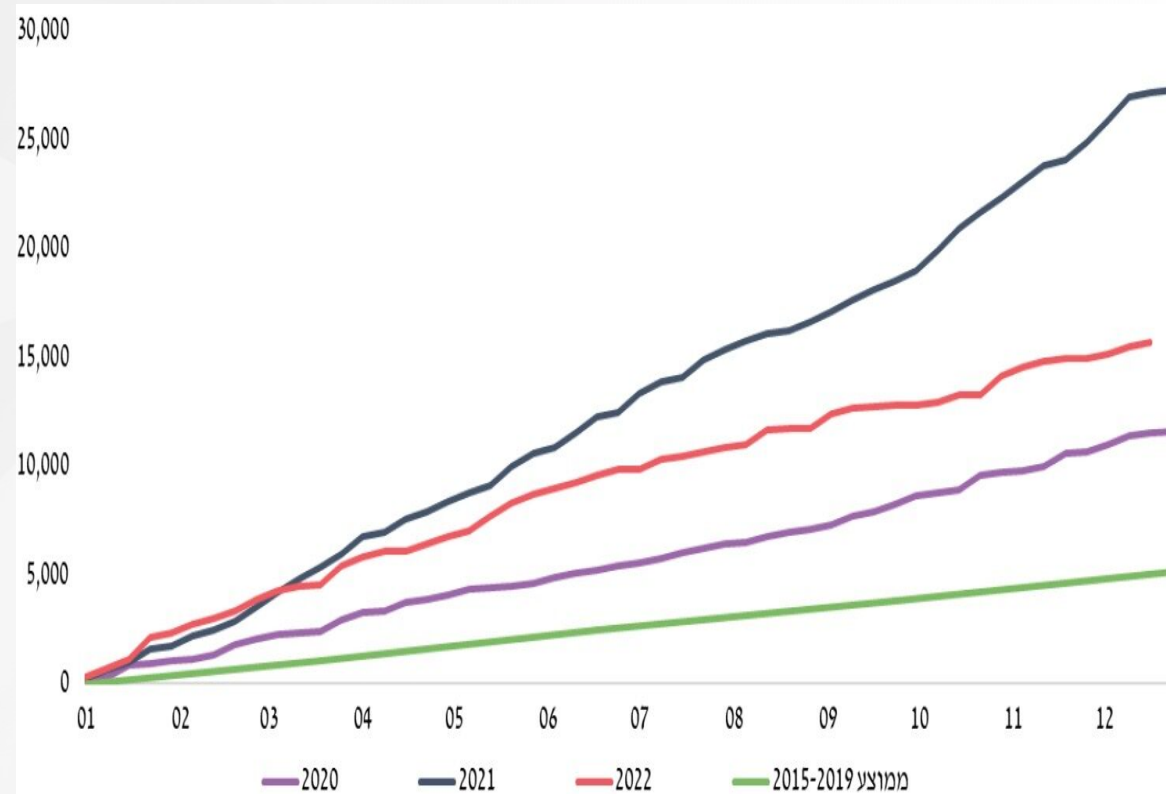

התפתחויות בפעילות סקטור ההייטק בישראל

שיעור גיוס ההון כאחוז מהתמ"ג

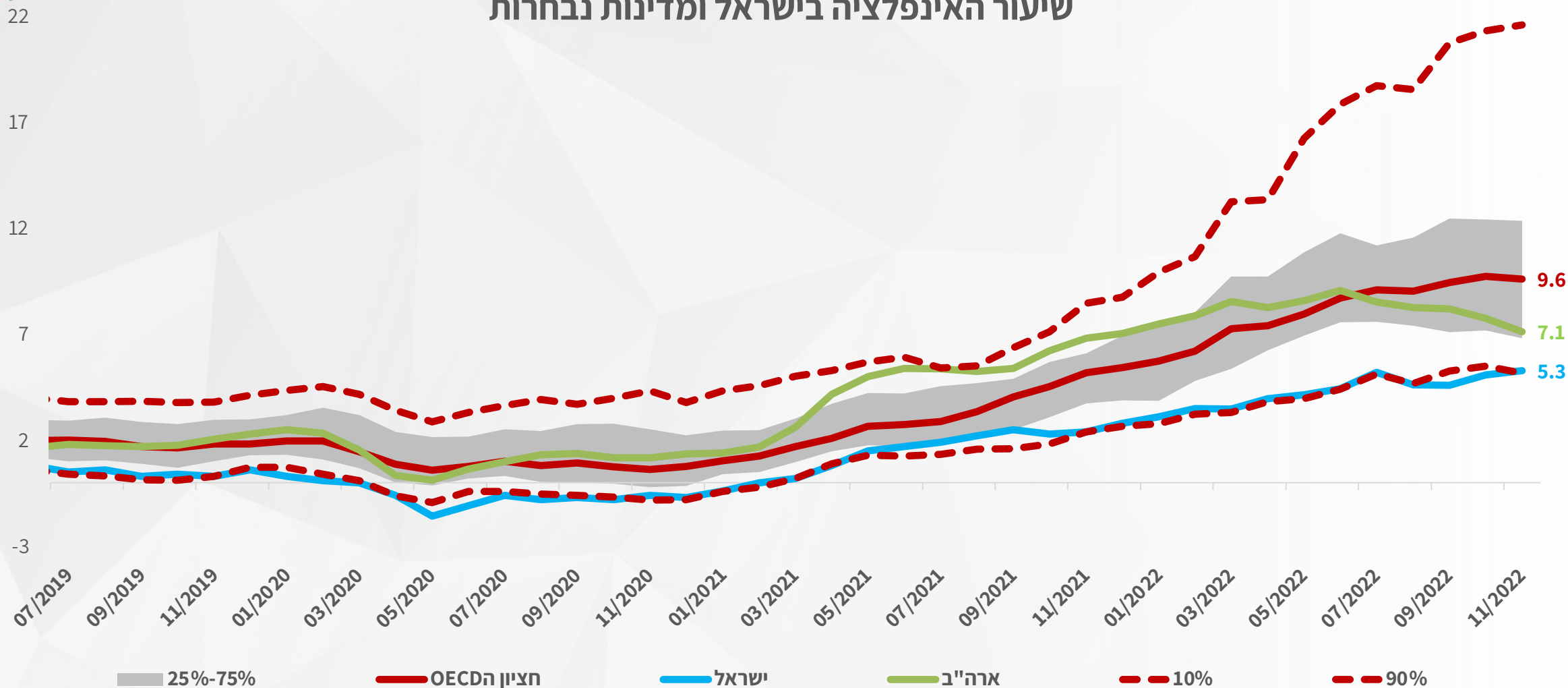

גיוסי ההון בסקטור ההייטק לפי חודשים

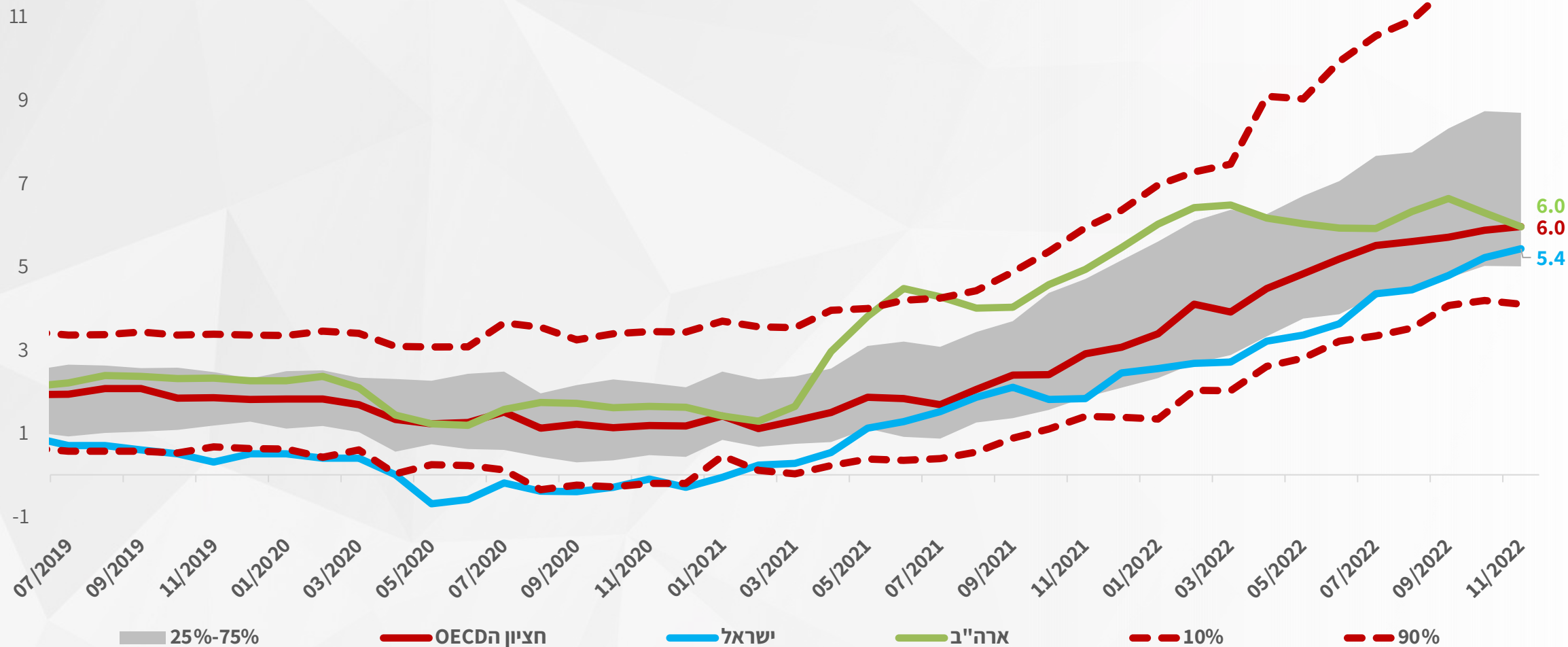
האינפלציה בישראל גבוהה, אך פחות מבשאר העולם

שיעור האינפלציה בישראל ומדינות נבחרות

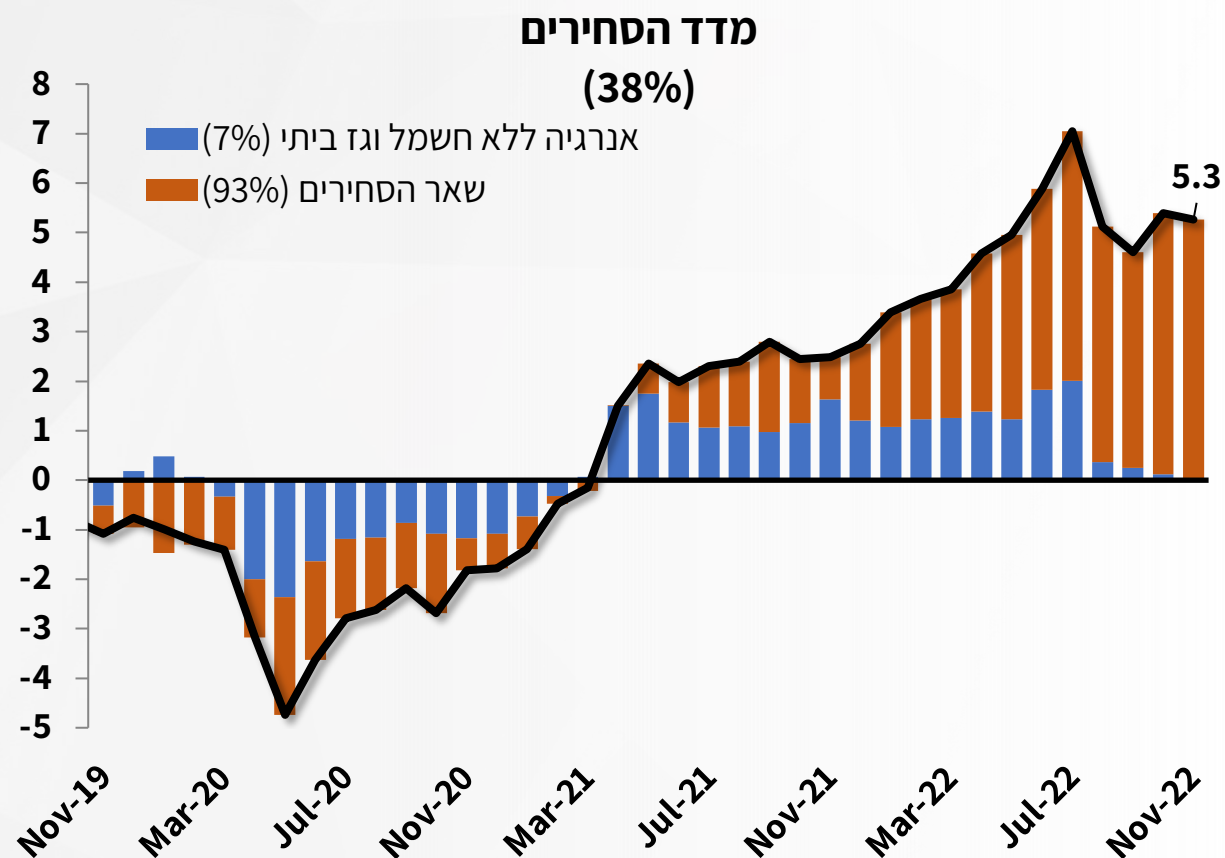
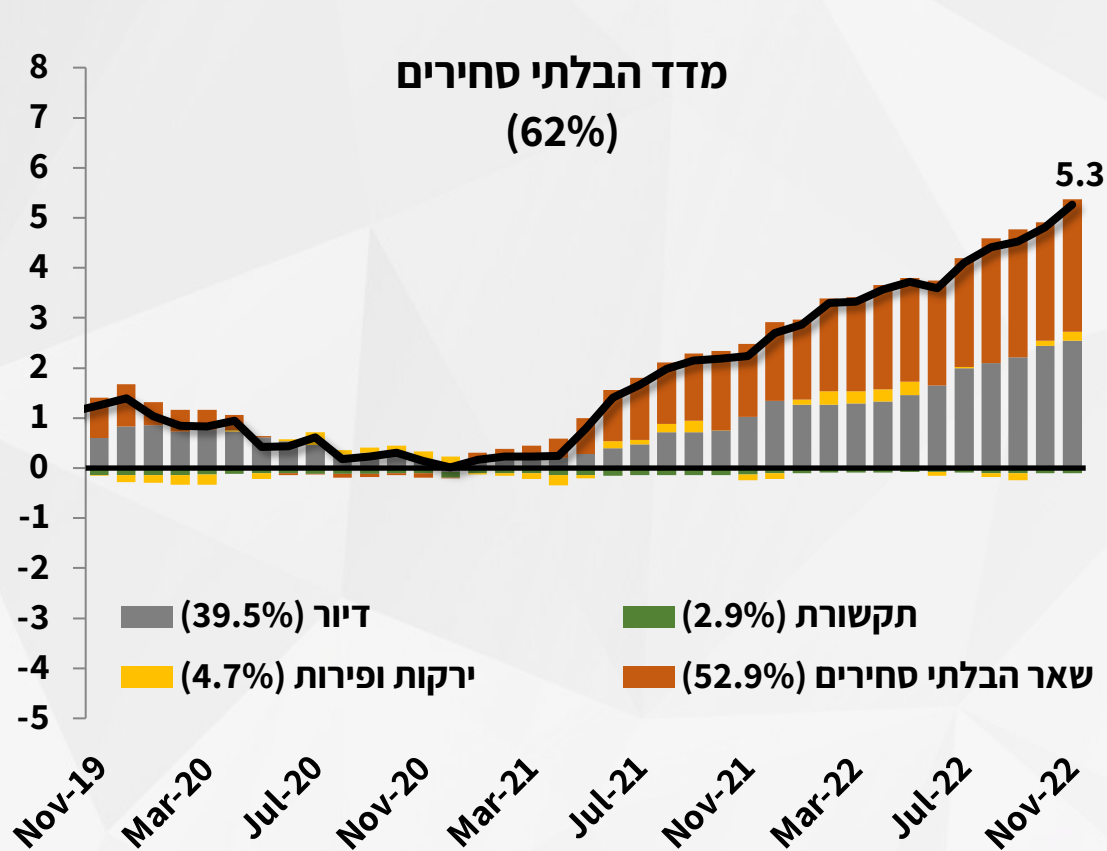
אינפלציית ה"ליבה" קרובה יותר לממוצע העולמי

אינפלציה בניכוי מזון ואנרגיה

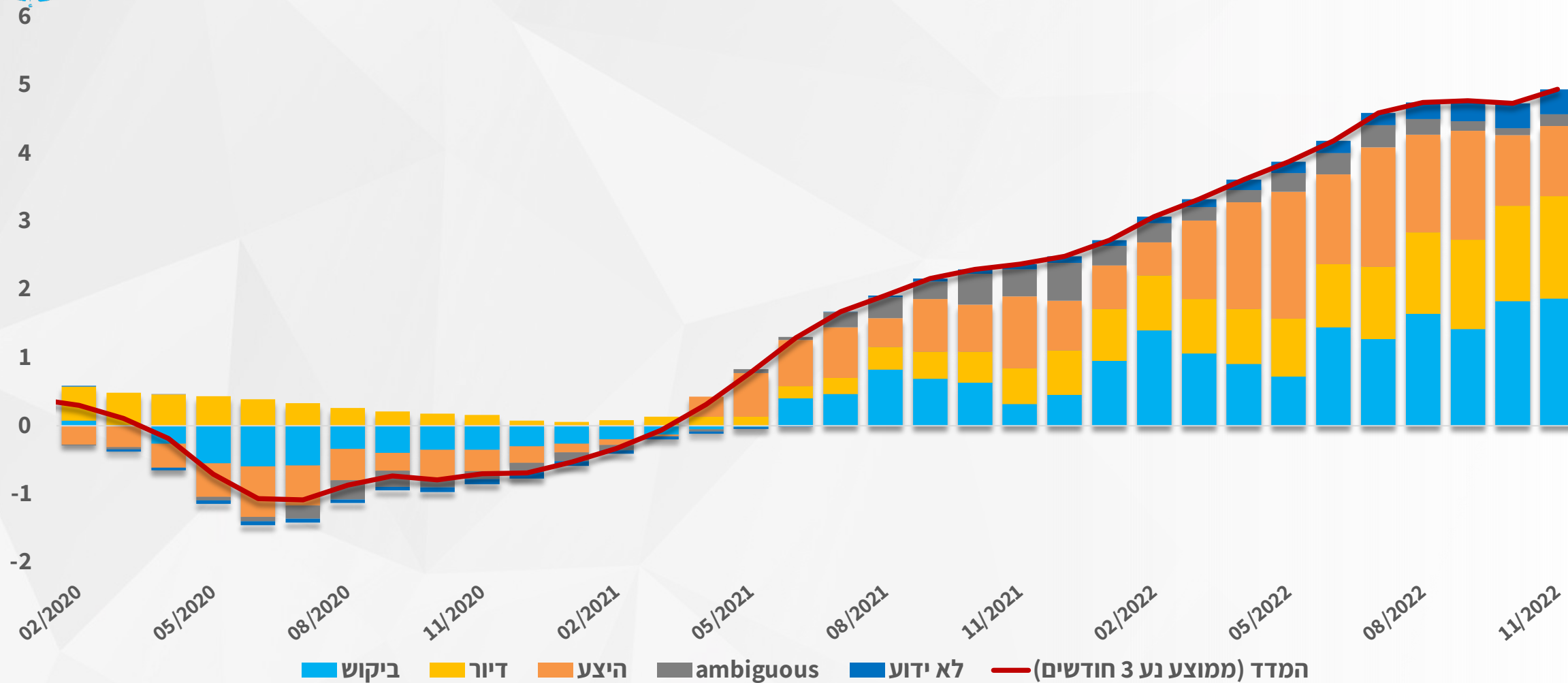
לאחרונה ניכרת התמתנות במחירי המוצרים הסחירים; אינפלציית הבלתי סחירים ממשיכה לעלות

התרומה של רכיבים עיקריים במדד לאינפלציה השנתית של המוצרים הסחירים ושל המוצרים הלא סחירים

חלק הארי מהאינפלציה (ללא דיור) מוסבר על ידי גידול בצד הביקוש

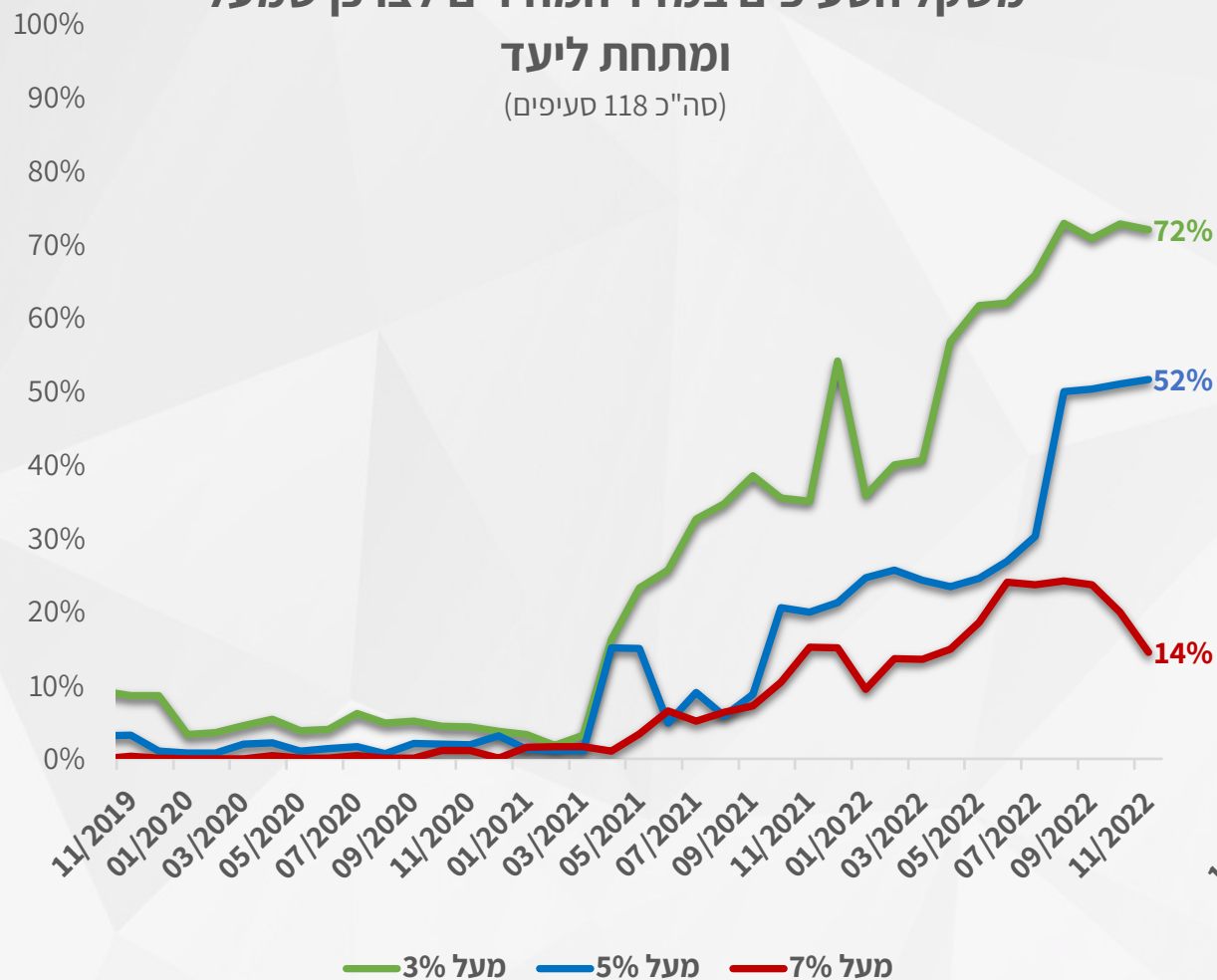
פירוק מקורות האינפלציה לגורמי היצע וביקוש

בנתוני הקצה ניתן לזהות התמתנות באינפלציה

משקל הסעיפים במדד המחירים לצרכן שמעל ומתחת ליעד

(סה"כ 118 סעיפים)

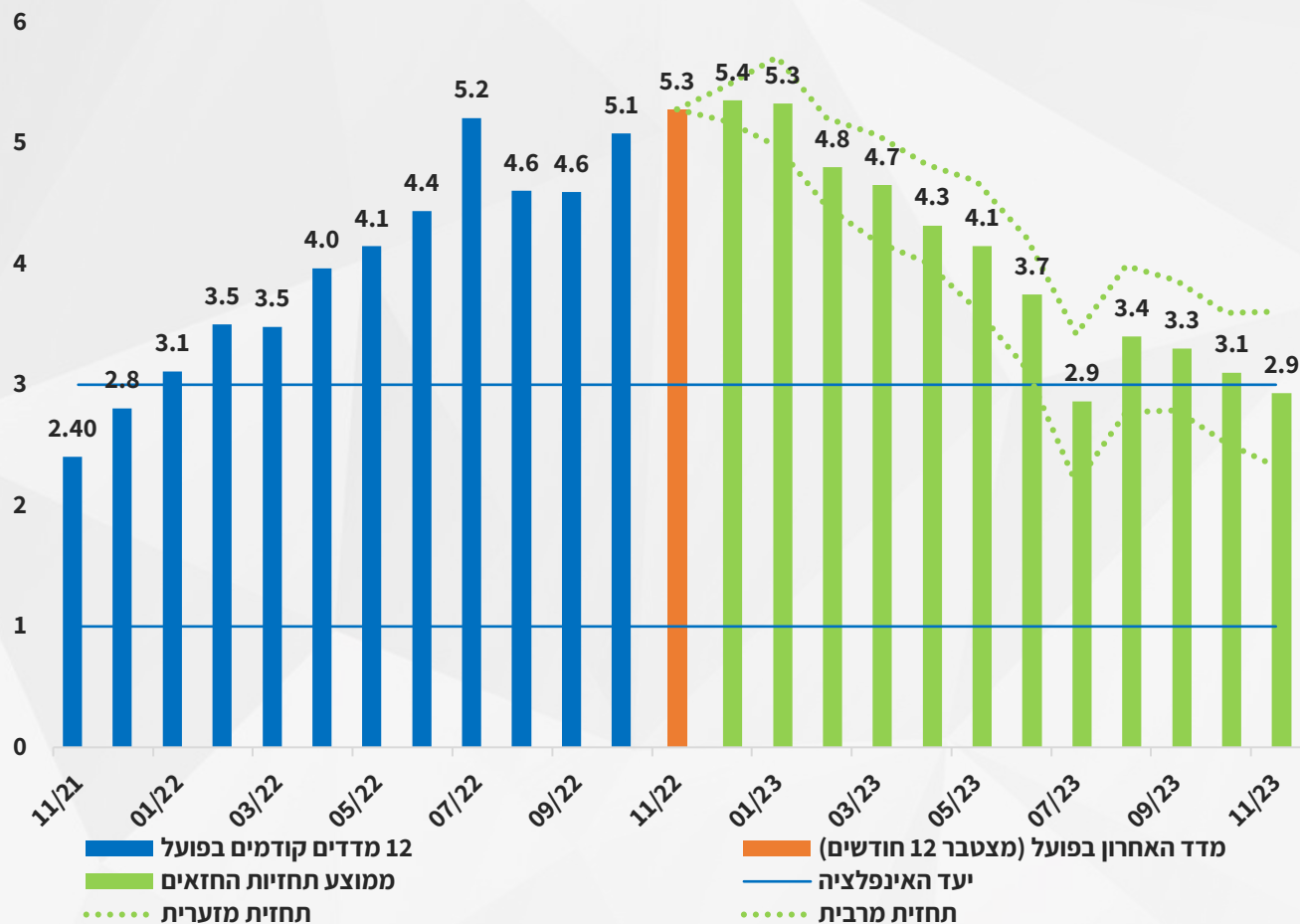
אינפלציה חצי שנתית (במונחים שנתיים)

מנוכה עונתיות

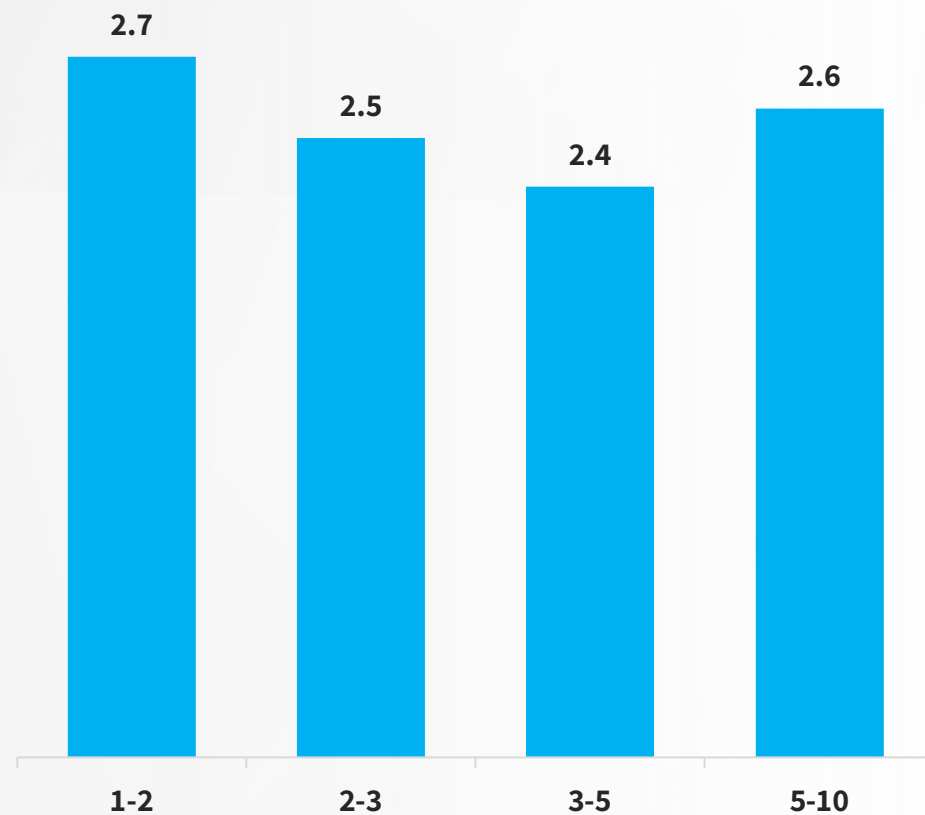

האינפלציה צפויה להישאר ברמה גבוהה בחודשים הקרובים, ולהתחיל לרדת במהלך שנת 2023

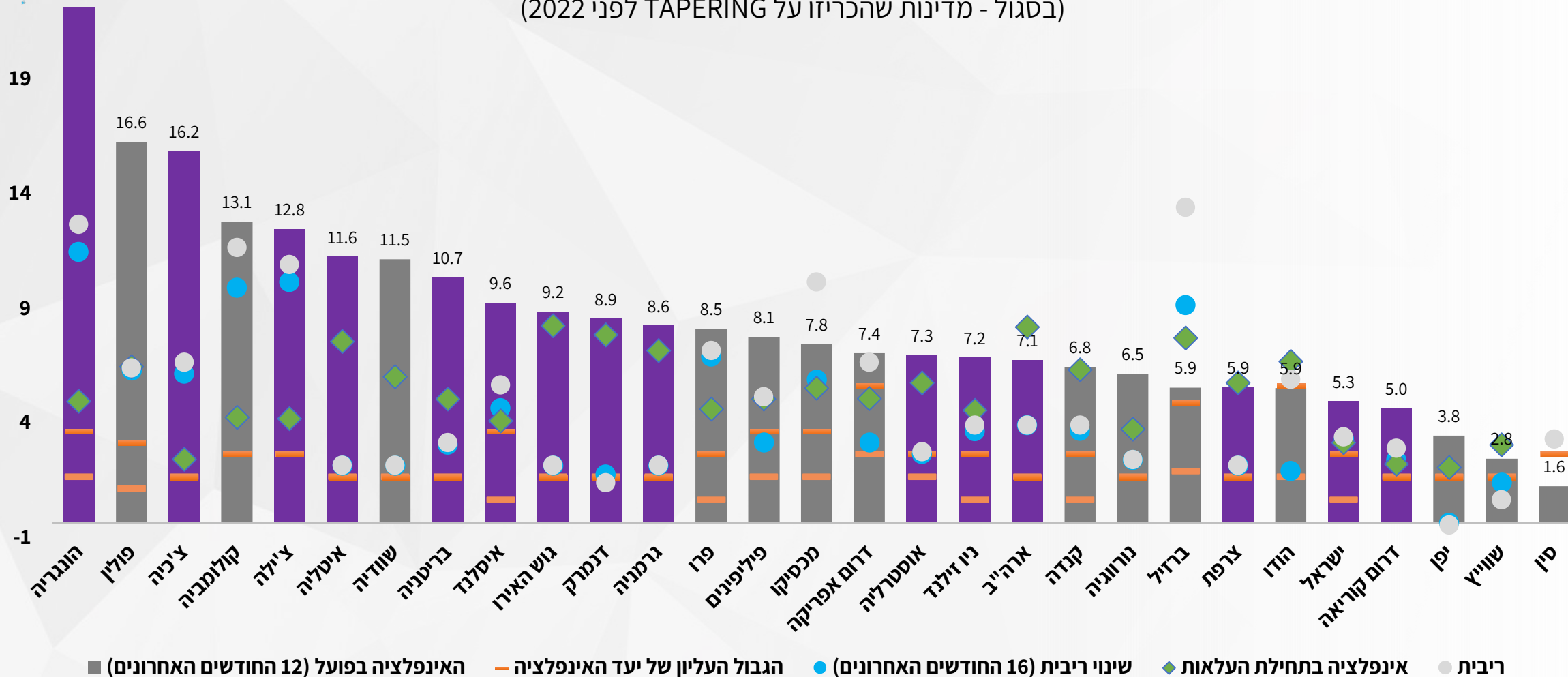
האינפלציה ב-12 חודשים - מדדים בפועל והתפתחותה הצפויה לפי הערכות חזאים

ציפיות פרוורד לאינפלציה משוק ההון בטווחים שונים

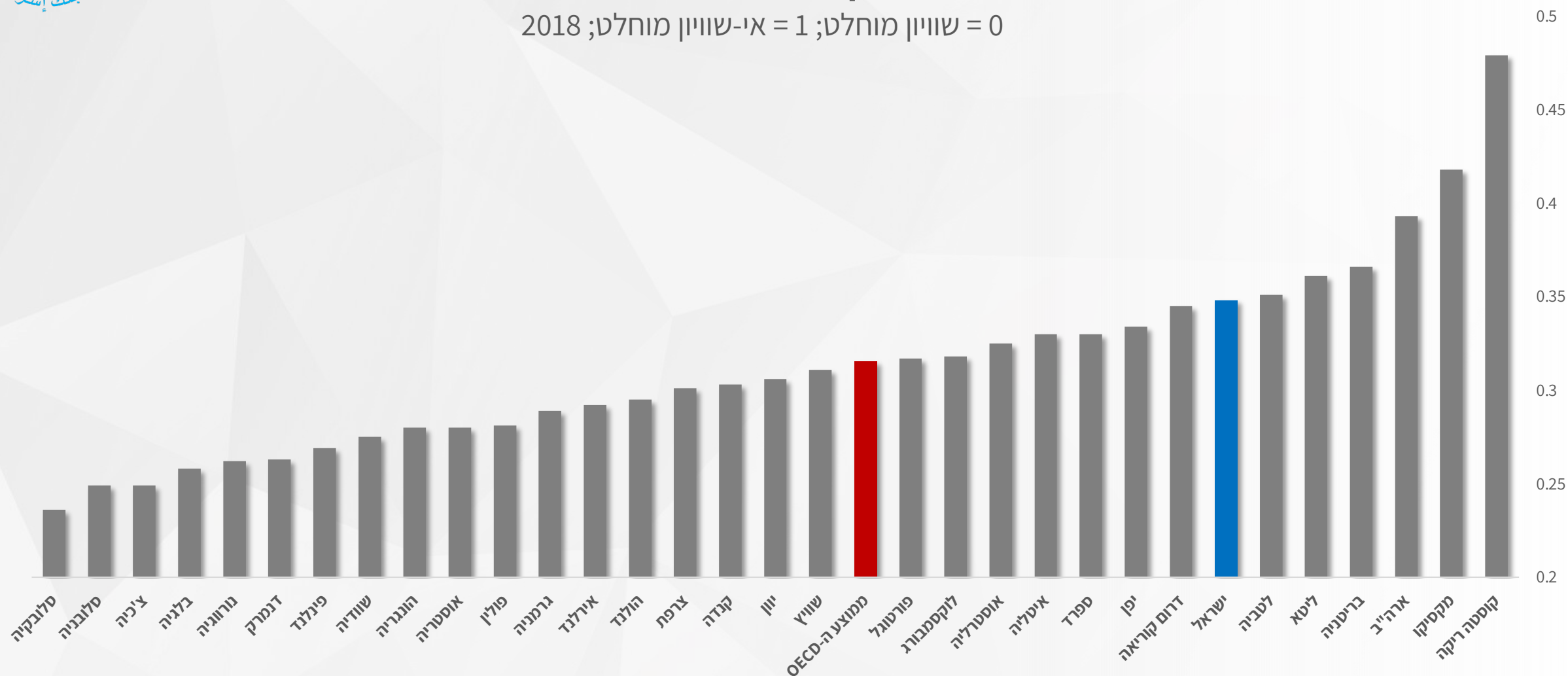
האינפלציה בפועל, יעדה והשינוי בריבית הבנק המרכזי בישראל ובמדינות מפותחות (בסגול - מדינות שהכריזו על TAPERING לפני 2022)

אי השוויון בישראל גבוה מהממוצע ב-OECD

אי-שוויון בהכנסה – מדד ג'יני

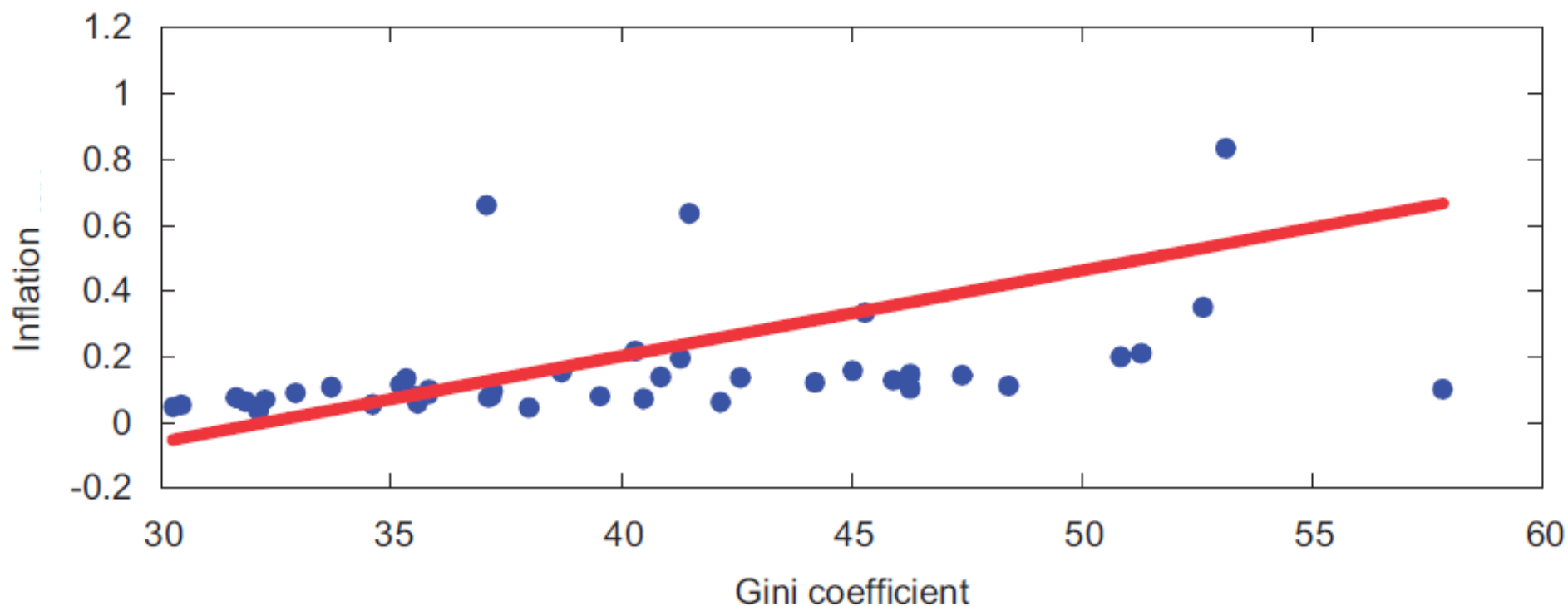
0 = שוויון מוחלט; 1 = אי-שוויון מוחלט; 2018

האינפלציה פוגעת בעיקר בשכבות החלשות

התרשים מציג את הקשר בין שיעור אינפלציה ממוצע למדד ג'יני עבור 51 מדינות מפותחות ומתפתחות באמצעות ניתוח נתונים מ-1966 ועד 1990

S. Albanesi / Journal of Monetary Economics 54 (2007) 1088–1114

האינפלציה פוגעת בעיקר בשכבות החלשות. למה?

1. השכבות החלשות מוציאות באופן יחסי (כחלק מהכנסתם) יותר על מוצרים שהיכולת לוותר או להחליף אותם נמוכה יותר
2. חלקה של הצריכה השוטפת מתוך סך ההכנסה של משק הבית גדול יותר בעשירונים הנמוכים
3. נגישות נמוכה למוצרים פיננסיים המפצים על האינפלציה
4. יכולת המיקוח לגבי השכר נמוכה, כך שהשכר הנומינלי מתאים את עצמו בעיכוב גדול יותר

רמת המחירים בישראל היא מהגבוהות בעולם

הסבר על המדד

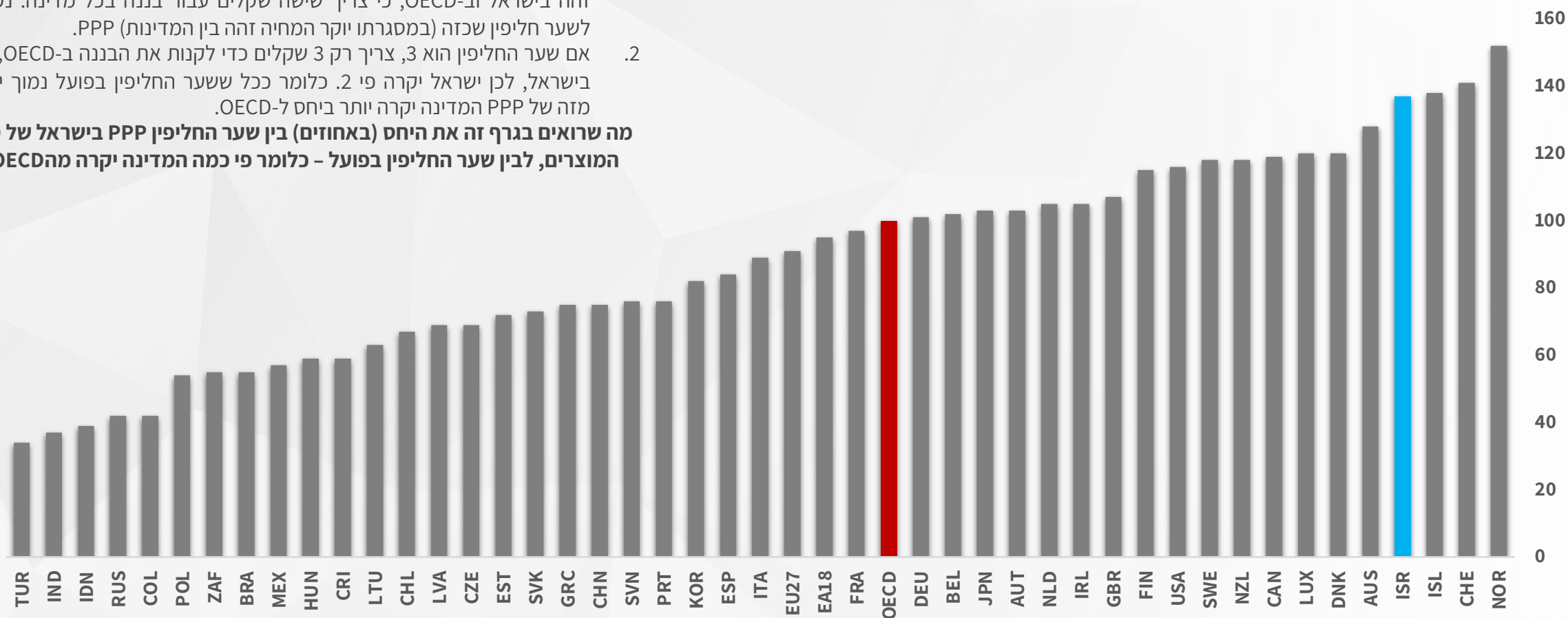
נניח שבננה עולה בישראל 6 שקלים ו OECD - דולר אחד:

1. אם שער חליפין הוא 6 שקלים אל מול ממוצע המטבעות ב-OECD – יוקר המחיה זהה בישראל וב-OECD, כי צריך שישה שקלים עבור בננה בכל מדינה. נקרא לשער חליפין שכזה (במסגרתו יוקר המחיה זהה בין המדינות) PPP.
2. אם שער החליפין הוא 3, צריך רק 3 שקלים כדי לקנות את הבננה ב-OECD, ו-6 בישראל, לכן ישראל יקרה פי 2. כלומר ככל ששער החליפין בפועל נמוך יותר מזה של PPP המדינה יקרה יותר ביחס ל-OECD.

מה שרואים בגרף זה את היחס (באחוזים) בין שער החליפין PPP בישראל של סל המוצרים, לבין שער החליפין בפועל – כלומר פי כמה המדינה יקרה מה-OECD

מדדי רמת מחירים

OECD=100, 2021

הכלה וחדשנות פיננסית

הכלה פיננסית: יצירת נגישות שווה לשירותים פיננסיים לכלל האוכלוסייה משפרת את רווחת האזרחים

- **המצב בישראל:**

- רמת האוריינות הפיננסית בישראל נמוכה בהשוואה למדינות אחרות
- פערים בין קבוצות אוכלוסייה: למשל, שיעור גבוה של משקי בית בחברה הערבית ללא כרטיסי אשראי, חיסכון פנסיוני נמוך

בחברה החרדית ועוד

- **הכלה פיננסית מסייעת ליציאה מעוני, צמצום אי השוויון, עידוד הזדמנויות עסקיות וקידום הצמיחה הכלכלית**
- **ישנה חשיבות רבה לקידום רפורמות שנועדו להגביר את התחרות בין הבנקים ולהנגיש שירותים פיננסיים לציבור**
- **דרך להגברת ההכלה הפיננסית: קידום חדשנות פיננסית שבתורה תגביר תחרות, שקיפות ונגישות לשירותים פיננסיים**

רפורמות שקידם בנק ישראל בנושאי הנגשת שירותים, תחרות וחדשנות בתחומי בנקאות ופיננסים

- ✓ הובלנו את רפורמת הבנקאות הפתוחה – API
- ✓ הענקנו רישיונות לשני בנקים דיגיטליים חדשים לאחר יותר מ-40 שנים
- ✓ השקנו רפורמה למעבר מהיר ללא עלות בין בנקים באופן מקוון
- ✓ קידמנו חדשנות בעולם התשלומים: EMV, FASTER PAYMENT
- ✓ הקמנו מערכת לשיתוף נתוני אשראי – צרכני ובקרוב גם עסקי
- ✓ הובלנו רפורמות צרכניות: שקיפות בשוק המשכנתאות, והשוואת ריביות על פיקדונות ואשראי בין בנקים

תודה רבה